

Haand til at forhandle sig til Rette i det andet Ting om store Spørgsmaal, naar det glippede med at naa et Resultat her i Tinget.

Valget den 2. December gav kun delvis Svar paa, hvad Vælgerne ønskede. Det gav det Svar, at Ministeriet Stauning ikke skulde fortsætte, men hvert Parti gik til Valg paa sin egen Politik, uden Entente, endsige Alliance med noget andet Parti, og hverken Venstre eller det konservative Folkeparti fik en saadan Fremgang ved Valget, at der kunde blive Tale om en absolut parlamentarisk Pligt for noget af disse Partier til at danne Regering. Under disse Forhold, og navnlig ogsaa under Hensyntagen til de foreliggende Opgavers særlige og vanskelige Karakter, var det ganske forstaaeligt og naturligt, at Hans Majestæt Kongen ønskede, at der, hvis gørligt, skulde dannes en Samlingsregering. Forsøget mislykkedes som bekendt, og det blev da Venstre, der som det største af de to tidligere Oppositionspartier kom til at danne Regering. Vi fra Venstres Side paaskønner og finder det ogsaa naturligt, at man fra to politiske Partiers Side under de parlamentariske Forhold, vi nu er inde i, har tilsagt Regeringen Arbejdsro til at prøve at løse den Opgave, man har sat sig. Et saadant almindeligt Tilsagn har vi ikke faaet fra Socialdemokratiets Side, og vi vil nu om føje Tid faa at høre, hvilken Politik man fra Socialdemokraternes Side vil føre overfor den nuværende Regering. Jeg tør jo nok svagt antyde, at hvis visse Artikler i Partiets Hovedorgan skal være Udtryk for den Arbejdsro, man ønsker at berede Venstres Regering, saa er der ikke Tale om noget stort Hensyn fra den Side. Der kunde dog maaske være Grund til at minde „Social-Demokraten“s Chefredaktør, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, om et gammelt, sandt Ord, der lyder saaledes: Blind Iver skader kun. Forholdet turde vel nok være dette, at af alle politiske Partier i dette Ting har Socialdemokratiet mindst Ret til at gaa haardt i Rette med den nuværende Regering, kræve Forslag frem i Løbet af, om jeg saa maa sige, 0,5. Nej, den Regering, der til Trods for, at man i Foråret 1926 stemte for en Dagsorden i dette høje Ting gaende ud paa, at man erkendte, at paa Grund af Kronens øgede Værdi skulde alle Finanslovens Budgetter gennemgaaes med det Formaal at naa til væsentlig Nedgang, det Parti, den Regering, der til Trods for, at man selv var gaaet ind i en saadan Politik, praktisk talt intet som helst gjorde sidste Sommer og i det hele taget intet har gjort for at indfri, hvad man her var gaaet ind paa, dette Parti har mindst Ret til paa

nævrende Tidspunkt at gaa i Rette med den nuværende Regering.

Jeg tror i øvrigt i al Almindelighed, at vi fra alle Partiers Side vilde gøre klogt i at betænke den nye Tingenes Tilstand, dette, at vi har en Mindretalsregering. I Øjeblikket er det en Venstregering, til en anden Tid kan det blive en anden. De parlamentariske Forhold er udsat for en saadan Kritik i al Almindelighed, at jeg tror, det vilde være klogt, om vi i nogen Maade indrettede os paa, hvad der ligger i Fremtiden, og ikke fører en alt for aggressiv Politik overfor hverandre — det tjener ingens Interesser.

Det store Spørgsmaal, vi her staar overfor, er altsaa Krisen og at finde Veje og Midler til at lindre denne, og det vil da sikkert være klogt, at vi gør os klart, at vi ikke her staar overfor noget forbigaaende, for dersom det var Tilfældet, kunde vi sikkert meget lettere enes om tjenlige Foranstaltninger. Men vi er vist klare over, at det ikke her nytter at gaa til omfattende Statsarbejder eller til en vidtgaende Understøttelsespolitik, fordi en saadan Politik kun betyder nye Laan, ny Gældsstiftelse, øgede Udgifter paa en Tid, hvor det netop gælder om at faa Gælden bragt ned og Udgifterne bragt ned. Nej, vi maa se Sandheden i Øjnene og forstaa, at vi staar overfor Tilstande af mere varig Karakter. Krisen har efter mit Skøn to Sider, som vi maa drøfte: Spørgsmaalet om den offentlige Økonomi og Erhvervslevets Vanskeligheder, Vanskelighederne ved at holde Produktionen oppe. Det er to Sider af samme Sag, idet der naturligvis er en ret intim Forbindelse mellem dem. Men det er da først og fremmest den offentlige Økonomi, vi har Ansvaret for her i Rigsdagen, og naar Stillingen er den, at vi i Øjeblikket har en samlet Skatteudskrivning paa ca. 700 Mill. Kr., eller over 200 Kr. pr. Indbygger, saa maa vi alle sammen være klare over, at et saadant Skattetryk kan Befolkningen ikke blive ved at bære under de ændrede økonomiske Forhold, man lever under indenfor de forskellige Erhverv. Derfor siger vi, at Parikronen maa respekteres, Skatterne baade til Stat og Kommune maa bringes føleligt ned, og Taksterne maa afpasses efter Kronens ændrede Værdi.

Nu er Forholdet det, at man meget let kan faa Folk til at gaa ind paa den Tankegang, at Udgifterne skal ned, for enhver føler Skatternes Tryk. Men naar Spørgsmaalet saa bliver: *hvor* skal Udgifterne ned? saa faar Piben en anden Lyd, saa siges der: *Her* maa der ikke røres,